

Vojenský analytik Martin Koller: Je nákup děl resortem obrany bez výběrového řízení jenom neschopné diletantství, anebo záměrně připravená KORUPCE?

- CZ24 News | 6. června 2020

ČESKO: V médiích se objevila informace, že resort obrany vedený ministrem Metnarem chce nakoupit dělostřelecké systémy Caesar z Francie. Pravděpodobně bez výběrového řízení, aby se neztrácel čas. Běžnému občanovi toto rozhodnutí asi moc neřekne. Nicméně odborníkům zůstává nad tímto rozhodnutím rozum stát, a to jak z taktického, tak technického hlediska. Na místě je otázka, zda se jedná o odbornou neschopnost, korupci, nebo arogantní spojení obou.

Nelze se zbavit dojmu, že za koronavirem se dá schovat všechno od nákupů nekvalitních a předražených roušek s přehlížením domácích výrobců, přihrávku peněz daňových poplatníků Babišovu kamarádu Šimáněmu za vytunelované aerolinky, až po nákupy zahraniční výzbroje a opomíjení zájmů českých zbrojařů i vojáků. Hlavně rychle, než se občané vzpamatují z virového strašení a začnou se divit aerolinkám, novým cenám elektřiny i vyzbrojování.

Vláda Andreje Babiše se už vydatně ztrapnila nákupem výběrových amerických vrtulníků UH-1Y a AH-1Z. Za výhodnějších podmínek a srovnatelných nákladů mohla pořídit o generaci modernější, rovněž americké vrtulníky UH-60M a AH-64. Nákupem vrtulníků UH-1Y a AH-1Z jsme se stali evropskými exoty, protože nikdo jiný tento námořní typ v Evropě nepoužívá. Naopak, typ UH-60 slouží v Polsku, Rakousku a na Slovensku. V Polsku se dokonce licenčně vyrábí a mohla se podílet i společnost Aero Vodochody. V případě UH-1Y a AH-1Z je český podíl zanedbatelný a tento typ bude americká námořní pěchota za několik let vyřazovat z výzbroje. Rezavé muškety do kolonie. Hlavně, že na tiskové konferenci 13. 5. se Babiš s Metnarem oháněli podílem 40 % pro český obranný průmysl. Najednou! Měli by nám ho ukázat v případě UH-1Y a AH-1Y, které nakoupili jak o závod. Přitom zavedené vrtulníky mají životnost ještě kolem deseti let.

Naše armáda je a dlouhodobě byla postavena jako mechanizovaná a obrněná. To je logické, protože armáda je malá, musí chránit nedostatkové vojáky a taková koncepce je z hlediska obrany státu v našich geografických podmínkách nejefektivnější. Základ pozemních sil tvoří v Evropě obvykle tanky, obrněné transportéry, bojová vozidla pěchoty a dělostřelecké systémy, zjednodušeně děla a systémy protivzdušné/protiletecké obrany. Letectvo je samostatná kapitola. Z hlediska palebné síly na bojišti tvoří u moderní armády zhruba 60 % letectvo a 30 % dělostřelectvo. Bojová hodnota tanků začala na evropském bojišti klesat už ve druhé polovině druhé světové války, po nasazení protitankových bitevních letounů a pancéřovek u pěchoty, následně se přidaly protitankové řízené střely a bitevní vrtulníky.

Nějaký výsadkový pluk je z hlediska naší armády v podstatě zanedbatelná záležitost s nejasným použitím, mimo nějakých prohraných misí typu Irák, Afghánistán a Mali, kde padáky moc nevyužijí. Jen připomínám, že v Mali měla vojska EU zvítězit v roce 2013. Stačí si položit otázku, kdy se uskutečnila nějaká větší úspěšná výsadková operace do bráněného prostoru. Bylo to na Krétě v roce 1941, zatímco v Normandii 1944 to nebyla žádná velká sláva a u Arnhemu naprostý debakl. Jediný sovětský pokus dopadl stejně jako Arnhem. V poválečném období se vysazovaly na padácích jen taktické jednotky a v prostorech, kde chyběla protiletecká obrana protivníka. Pokud si někdo myslí, že nad území nepřítele v Evropě dostane v současnosti transportní letouny se stovkami výsadkářů, je

takticky a technicky, možná i duševně opožděný pomalu o sto let. To je možné někde v Africe, kde nemají protileteckou obranu, ale naše armáda má bránit naši zemi, nikoli vyhazovat naše peníze za cizí koloniální války. Bohatě by nám stačilo několik kvalitních rot speciálních sil. On taky o ten Opatův výsadkářský pluk není mezi vojáky a branci téměř žádný zájem, takže hlavně velké řeči a uteklý skutek. Je zde evidentní trend omezovat technickou úroveň armády a nasazovat lidské maso. Padlé a invalidy nahradí migranti. Zde bych připomněl vytuněným svalovcům v uniformách, že v prohraných válkách v Iráku a Afghánistánu přišlo víc, než 400 amerických vojáků o možnost rozmnožování. Jsou na řadě.

Děla pro českou armádu s otazníkem

Současná samohybná děla vzor 77 DANA jsou opotřebovaná a jejich parametry (takticko-technická data) jsou po 40 letech již podprůměrné. Potřeba modernizace dělostřelectva se omílá minimálně patnáct let a ještě nedávno nikoho nezajímala. Lepší děla se prodala do ciziny, raketomety se v rozporu se zdravým rozumem vyřadily z výzbroje někdy v roce 2012. Virus možnost vyzbrojení, a to z ciziny, bez výběrového řízení a na dluh zázračně urychlil. Každopádně existuje možnost vyzbrojit naši armádu několika typy děl ráže 155 mm s dostatečným dostřelem. Nicméně a logicky by se mělo pokračovat v trendu obrněného dělostřelectva na kolových podvozcích. Jinak by armádu čekaly obrovské investice do změny servisu a výcviku vojáků. Dále je logické, že by armáda měla používat samohybná děla, tedy hlavnový zbraňový systém, kde jsou obsluhy a zbraň chráněny pancířem jak při přesunu, tak v boji v rámci přípravy a vedení palby. Z tohoto hlediska jsou v Evropě, myšleno EU a NATO, dosažitelné pouze dva vhodné kolové typy. Modernizovaný československý DANA/ZUZANA a novější nadnárodní plně automatizovaný Archer společnosti BAE Systems. V obou případech nabíjí automat a vojáci jsou pod pancířem. Proto nejsou třeba nabíječi silní jako gorily. DANA je domácí výrobek a ve spolupráci se Slovenskem je připravená modernizovaná verze. Může se podílet řada domácích firem, zahraniční podíl by byl nevelký. Důležitý je rovněž fakt, že byla již před několika lety provedena studie na umístění zbraňového systému Archer na pancéřovaný podvozek Tatra 815. Kromě podvozku tehdy BAE Systems nabízelo další podíl českého průmyslu i mimo podvozek. Oba tyto dělostřelecké systémy jsou pro naši armádu výhodné z hlediska jak taktického nasazení, tak podílu českého obranného průmyslu. Obzvláště Archer výrazně převyšuje Caesar.

Caesar je, na rozdíl od samohybných, takzvané vezené dělo. Obsluha sedí za jízdy v pancéřové kabině. Zbraň je nekrytě lafetovaná na korbě vozidla, takže důležité díly a skupiny mohou být poškozeny i za jízdy střelbou pěchotních zbraní, střepinami dělostřelecké a letecké munice i vlivem povětrnostních podmínek. V době přípravy střelby, při střelbě a v době přípravy na odjezd je obsluha nekrytá a pohybuje se kolem zadní části vozidla. Nabíjení provádí obsluha ručně, téměř jako v dobách CaK kanonýra Jabůrka. Z hlediska ochrany je na tom hůře, než obsluhy tažených děl v době první a druhé světové války, případně v časech bývalé ČSLA. Tato děla měla aspoň čelní pancéřové štíty a byla nižší, než Caesar, takže skýtala menší cíl. S určitým nadhledem jsme nemuseli vyprodávat v devadesátých letech sovětská tažená děla, obsluhu bychom posadili do pancéřovaných Tater 815, doplnili elektroniku a výsledek by byl téměř srovnatelný s typem Caesar. A ještě bychom využili ohromné zásoby munice, aniž by musel podezřele vybuchnout nějaký sklad. Vezené dělo Caesar je minimálně o třídu horší z hlediska bezpečnosti obsluhy a ochrany na bojišti ve srovnání s typy DANA/ZUZANA a Archer. Na druhé straně ovšem není Caesar ani lehký a rozhodně se nehodí pro nějaké lehké a aeromobilní jednotky. Podvozek sice bude dodávat české konsorcium CSG, stejně jako v případě obrněného transportéru TITUS kategorie MRAP, ale obecně lze předpokládat, že český podíl bude menší, než v případě modernizovaného domácího typu DANA i zahraničního typu Archer. Caesar je evidentně takticky horší, než uvedené dva typy a podíl českého průmyslu je nižší. Caesar je možná levnější, než Archer. Nicméně už před sto lety říkal Ford, že není tak bohatý, aby si kupoval levné věci. Kvalita něco stojí, samozřejmě kvalita nepředražená, protože, především šetří životy. A zase jsme u otázky, zda technika, nebo maso. Na místě je zásadní otázka odbornosti a

zodpovědnosti osob, které Caesar vybraly.

Kdo rozhoduje o vyzbrojování armády a našich penězích

Pánové Babiš a Metnar jsou nevojáci. Premiér získal v předlistopadovém období protekční takzvanou modrou knížku a mohl se věnovat neméně protekční a výnosné práci v zahraničí. Uvědomělý ministr se učil v pohotovostním pluku VB mydlit pendrekem nepřátele vedoucí úlohy dělnické třídy, komunistické pravdy a nerozborné lásky k Sovětskému svazu. To vše po boku současného poslance Ondráčka za KSČM. Na rozdíl od Ondráčka to u něj není vnímáno jako kádrové mínus a kupodivu mu to nevyčítá ani takzvaná opozice. Premiér si nově pořídil vojenského poradce, čerstvého podplukovníka Petra Matouše, kterému je odhadem zhruba 35 let. Ten ještě v roce 2010 studoval v praporčické hodnosti na akademii v Brně. Po vyřazení zaznamenal raketový postup, pět důstojnických hodností za deset let. Uvedeného roku se vyjádřil, že ho těší především jeho silné ruce, které mu umožnily, v rámci společného cvičení s francouzskou armádou, zvítězit v lezení po liánách. Jinak se účastnil na prohrané válce v Afghánistánu a chodil po zahraničních kurzech. Patrně má především dobrou fyziku, vztah k francouzské armádě a pravděpodobně dobré známé. A to má být poradce premiéra. Která lobby ho tam asi prosadila? Lze předpokládat, že patří do nové skupiny klasických žoldáků, kteří v naší armádě nahrazují všestranné a vlastenecké vojáky. V současnosti se preferuje především fyzický výkon, znalost angličtiny a sluhovskými podřízenými vztah k současným zahraničním spojencům. Technika a technologie pravděpodobně (?) nebudou poradcovou silnou stránkou. Každopádně může, evidentně sportovně laděnému premiérovi radit, jak se má před volbami zviditelnit coby Tarzan, lezením po liánách v korunách stromů.

Nemírím osobně na podplukovníka Matouše, ani nemohu, protože ho neznám osobně. Nicméně již v době generála Pavla, jako náčelníka Generálního štábu se ve vedení naší armády začal evidentně prosazovat trend preference vojáků, které jsme kdysi nazývali „silnej a blbej.“ Většinou to byli zároveň nadšení straníci, zalykající se veřejně láskou k SSSR. Na víc obvykle nestačili. Někteří v armádě vydrželi dodnes a zalykají se láskou k Německu, případně USA, nebo naopak, někteří i k Francii. Vtip je v tom, že lidské svaly jsou v dnešní armádě relativní záležitostí. Ne, že by nebyly důležité, ale metr vysoký šimpanz bez problémů přepere kteréhokoli parašutistu o robotovi ani nemluvě. V Iráku a Afghánistánu nakonec zvítězili vychrtlí otrhanci pohánění na rozdíl od žoldáků vírou a vlastenectvím. Bůh stvořil člověka silného a slabého, Samuel Colt je učinil rovnými. V české armádě se však na mozky zapomíná, přestože svět patří chytrým. Silní poslouží jako kanónenfutr a ti chytrí jim budou stavět pomníky a užívat si vítězství. Za peníze spoluobčanů. Při pohledu na mnohé kádry naší armády se nelze zbavit dojmu, že Hašek by měl námět na další díl dobrého vojáka Švejka, tentokrát po sto letech ve vítězných misích NATO a EU, ani Švandrlíkův Kefalín by z tohoto hlediska nebyl marný.

Kdo radí ministru Metnarovi, bůh suď, poslední odborníci na ministerstvu sotva, přičemž čekat můžeme cokoli. Nedávno se s premiérem vyjadřovali téměř rozumně na konferenci a poté chtějí nakoupit děla Caesar, vhodná pro africké armády. Bud' sami nevědí, co vykládají, nebo je jim to jedno a nebojí se ničeho. Každopádně v naší zemi chybí nezávislý Národní úřad pro vyzbrojování, který je běžný ve většině států EU i v jiných civilizovaných a svobodných zemích. Takový úřad obvykle podporuje především vlastní zbrojařský průmysl. Jde o to, zda pro premiéra Babiše znamenají slova národní a vlastní jen USA s Allbrightovou, nebo i německou EU s Merkelovou. Jedné líbal v pokleku ruku, druhé?? Možná nic, vždyť je to jen služka té baby z USA. Každopádně nezávislý, tedy nezkorumpovaný úřad chybí, možná záměrně, a nahrazuje ho pracoviště, podřízené ministrovi obrany. Když se podíváme na toto pracoviště z hlediska kvality servisu letounů Airbus, nákupu vrtulníků UH-1Y a AH-1Z, dlouhodobého, naštěstí neúspěšného prosazování předražených bojových vozidel pěchoty Puma, neustálé snahy vnutit nám německé tanky a v současnosti nákupu děl Caesar, měly by se konečně rozhybat orgány činné v trestním řízení. Za takové nákupy a nezodpovědné rozhazování peněz by měl nést někdo, spíše někteří nepromlčitelnou trestní zodpovědnost. Proč u

nás chybí nezávislý úřad pro vyzbrojování, který po krátké době existence zrušil ministr Stropnický, tehdy pravá ruka premiéra Babiše je stále jasnější. Ostatně, ministři obrany Stropnický, Šlechtová a Metnar jsou ilustrativní ukázkou odbornosti Babišovy vlády za tichého souhlasu takzvané opozice i voličů ANO.

Je opravdu udivující, že tento, slušně řečeno, nepořádek ve vyzbrojování armády, nechává české politiky v klidu. Mají evidentně důležitější starosti a zabývají se ricinovými komedii a podobnými blbostmi na odvádění pozornosti voličů od důležitých problémů. Zároveň tím přihrávají Babišovi. A ještě se tváří, že bojují za zájmy občanů. Možná proto, aby rukou společnou, vláda i opozice zakryli nejen miliardový šlendrián ve vyzbrojování, a to samozřejmě na dluh, který budeme platit i s úroky. U socialistů se není čemu divit, radují se potichu z výsledku nákupů „levných a kvalitních“ roušek i z miliardového tunelu do ČSA/Smart Wings, který údajně domluvil socialista Tvrdík, kdysi „veleúspěšný“ ředitel právě těch zkrachovalých aerolinek. Komunisti, přesněji jejich vedení, už zcela propadli euromarxismu a podlézáni Babišovi a byrokratům v Bruselu. Občasné pokřikování kolem Ruska je jen komedie. Ale co naše opozice? Proč se neozve a nepodpoří české zbrojaře a zájmy naší armády z hlediska kvality výzbroje? Nebo je to opozice, takzvaně na oko a pouze jako součást komedie pro občany? Co dělá branný výbor sněmovny, že mlčí? Pravda, Stalin kdysi říkal, že každý má svoji cenu.

Co naše slavná nová rada pro rozhlasové a televizní vysílání? Povyku kolem ní bylo více, než dost. Opět jen velká komedie. Nebude se konat žádná kritika německé kolonizace pod vlajkou EU, všemožných tunelů, vyhazování peněz na koloniální války, omezení válečné propagandy jako přípravy na válku v Evropě, a podivného vyzbrojování na dluh. Noví radní byli zvoleni po delší, dobře připravené, mediální komedii v jejich prospěch a prospěch Babiše. Dostali se do rady pouze proto, aby omezili kritiku Babiše a jeho kamarádů v ČT. Nanejvýš se budou předvádět nějaké nedůležité komedie, aby ČT vypadala trochu jinak. Bude se žvanit, žvanit, žvanit, ale základní mediální politika ČT se nezmění, určitě ne k lepšímu pro českého občana a jeho zájem na svobodném, důstojném a bezpečném životě. Vláda Andreje Babiše se ohání zodpovědností, především finanční, ale z hlediska nákupů výzbroje pro naši armádu je to místy v rozporu se skutečností. A budeme to platit všichni i s úroky, jakoby nebylo dost jiných výdajů, například dovozu potravin, léků, a brutálního zdražení elektřiny ve stínu koronaviru, pravděpodobně největšího jednorázového od roku 1990. O tom naše vláda i opozice společně mlčí, stejně jako ČT.

Martin Koller